

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу чл. 87. Статута Правног факултета у Крагујевцу, а по указаној потреби, донео је 01.06.2018. године,

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности Извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације

"Уставноправне претпоставке забране дечјег рада"

и испуњености услова кандидата Марије Вујовић и предложеног ментора за израду докторске дисертације објављивањем на интернет страници Правног факултета у Крагујевцу, у трајању од 15 дана.

Образложење

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације "Уставноправне претпоставке забране дечјег рада" и испуњености услова кандидата Марије Вујовић и предложеног, за израду докторске дисертације образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-101/19 од 14.02.2018. године, доставила је Факултету Извештај, дана 13.03.2018. године.

Сагласно чл. 9. ст. 2 Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, докторског уметничког пројекта и Одлуке о изменама и допунама Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Доставити:
- Сајт Факултета,
- Архива.

ДЕКАН
Проф. др Драган Вујисић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО: 13.03.2018			
Орг. јед.	Број	Страна	Врсту
08	118		

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

НАСТАВНО- НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: *Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и предложеног ментора за израду докторске дисертације*

Одлукама Наставно-научног већа Правног факултета у Крагујевцу, број 248/11.2.3 од 29.01.2018. године, и Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, број IV-02-101/19 од 14.02.2018. године, формирана је Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације под називом “Уставноправне претпоставке забране дечијег рада” и испуњености услова кандидата **Марије Вујовић** и предложеног ментора, **др Јелене Вучковић**, доцента Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, за уставноправну ужу научну област, у саставу: **Проф.др Драган Батавељић**, редовни професор, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, ужа уставноправна научна област, **Проф.др Слободанка Перић**, ванредни професор, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, ужа радноправна научна област, **Доц.др Јелена Вучковић**, доцент, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, ужа уставноправна научна област.

Пошто је размотрила пријаву теме докторске дисертације коју је кандидаткиња поднела, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографија и преглед научно- истраживачког рада кандидаткиње

Марија Вујовић је рођена 21.08.1983. године у Пљевљима, Република Црна Гора, где је завршила Основну школу. Матурирала је у Трећој београдској гимназији. Дипломирала је на Правном факултету Унион у Београду 2008. године.

Специјалистичке студије на Криминалистичко- полицијској академији, смер “Извршно управљање у систему државне управе” завршила је 2013. године одбраном теме “Груписање послова (департаментализација) у савременој организационој структури полиције у Републици Србији.”

Од 2008. године запослена је у предузећу “Железнице Србије” а.д.

Оснивањем нових предузећа у железничком сектору, од 2015. године је обављала послове секретара Скупштине и Одбора директора у Акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром “Инфраструктура железнице Србије”, Београд и секретара органа управљања у Акционарском друштву за железнички превоз робе “Србија Карго”, Београд. Тренутно обавља послове заменика директора Сектора за правне послове у “Србија Карго”, а.д.

Од 07.11. 2017 године до 09.11. 2017 године је учествовала на Седмом међународном научном скупу “Дани Арчибалда Рајса.”

Познаје немачки и енглески језик.

Удата је, мајка двоје деце.

Поред испуњења свих обавеза на докторским студијама, кандидаткиња је објавила и следеће радове:

ВУЈОВИЋ,М., *Забрана дечијег рада у регионалним међународним инструментима*

ВУЈОВИЋ,М., *Улога Међународне организације рада у сузбијању дечијег рада са освртом на стање у Републици Србији.*

2. Научни приступ проблему предложеног нацрта докторске дисертације и процена научног доприноса крајњег исхода рада

Кандидаткиња као радни наслов теме докторске дисертације предлаже Уставноправне претпоставке забране дечијег рада. У пријави се врло детаљно образлаже предмет истраживања и указује на бројне теоријске дилеме и практичне проблеме који се односе на изузетно штетан утицај дечијег рада као и решења на бројне проблеме које у пракси он може да изазове.

Предмет рада у предложеној дисертацији су уставноправне претпоставке забране дечијег рада, и то како са правнодогматског и историјског аспекта, тако и са компаративног,социолошког и статистичког аспекта. Дечији рад је изузетно битна категорија и нажалост веома заступљена како на међународној сцени,тако и у домаћем правном систему. Стога је потребно посветити довољно пажње овој проблематици. Поред теоријског аспекта при обради предмета, биће анализирано одговарајуће нормативно стање у Републици Србији, тј. усклађеност/неусклађеност позитивног права Републике Србије са међународним инструментима(универзалног и регионалног карактера) о забрани дечијег рада.

Проблем експлоатације дечијег рада, као и његовог неадекватног регулисања је проблем који је одувек постојао у свету. Као главни узроци тог проблема истичу се сиромаштво, незапосленост, неправедна социо-економска структура,недостатак образовања, дисфункционалност породице, дискриминација по роду, глобализација, трговина децом и слично.

Забрана дечијег рада инспирисана је не само економским и хуманим разлозима, већ и разлозима унапређења и заштите права детета. Прва земља у којој је успостављена заштита деце и омладине на раду била је Велика Британија, где су индустрија и раднички покрети били најразвијенији. Индустријска револуција је довела до великог економског и привредног развоја европских и северноамеричких држава, али је са друге стране, та цена била висока. Деца су посматрана као врло исплативи радници, а бриге о њима и условима њиховог рада скоро да није било. Током 19 века донет је велики број закона у области регулисања дечојег рада. Најважнији од тих закона био је Фабрички закон из 1833. године, који је први поставио и конкретизовао основу за развој права радника, првенствено деце. После Велике Британије, најнапреднија држава у области радног законодавства, посебно рада деце, била је Пруска. Године 1839. донет је Пруски закон о дечијем раду и односио се на положај малолетних радника у рудницима, фабрикама и каменоломима у континенталној Европи. Након њега следе Пруски статут и Немачки индустријски законик. У САД-у, у држави Масачусетс, донет је закон који је одредио границе и услове запошљавања малолетних радника. Ти закони су били претежно декларативног карактера, али због недостатка контроле њихове примене и одговарајуће казне за њихово кршење, нису примењивани, па самим тим и нису имали конкретан утицај на побољшање положаја деце радника. У легислативном смислу, закони Пруске и касније Немачке, извршили су несумњиво јак утицај на законодавство швајцарске конфедерације, као и законодавство скандинавских земаља у области радногзаконодавства, нарочито законодавства које се односи на рад деце.

Значај првобитних закона огледа се у томе што су отворили врата за адекватно регулисање радноправног положаја деце у каснијем периоду, тј. у 20. веку.

Одсуство државне интервенције у пружању заштите деци радицима изродило је потребу да се ово питање уреди на међународном плану. На националном плану државе су доносиле бројне законе које су и примењивале, док су на међународном плану донете бројне конвенције чији је задатак био да стану на пут дечијем раду и експлоатацији деце уопште. Забрана дечијег рада представљала је предмет регулисања више различитих извора права међународног порекла. Ти извори се могу поделити на универзалне (акти Уједињених нација и МОР-а) и регионалне (акти Савета Европе и Европске Уније).

Са становишта људских права, дете је било заштићено у оквиру постојећих система и праксе, како на унутрашњем, тако и на међународном плану. Уједињене нације су од самог настанка настојале да успоставе инструменте заштите деце, укључујући и забрану дечијег рада. Конвенција о правима детета, донета под њиховим окриљем, представља прву конвенцију такве врсте која је имала енормни успех, не само у погледу промовисања и заштите дечијих права у општем смислу, већ и у погледу дечијег рада и положаја малолетника у радним односима у свету. Конвенција у преамбули подсећа да су Уједињене нације у Декларацији о правима човека прокламовале да деци у детињству припадају посебна брига и помоћ. У члану 32. Конвенције који директно говори о упошљавању деце, признаје се право детета да буде заштићено од економског искоришћавања и од обављања било ког посла који би могао да буде опасан, или би ометао образовање детета, или би био штетан по здравље детета, односно физички, ментални, духовни, морални или социјални развој детета. Државе чланице предузимају законодавне, административне, социјалне и образовне мере за примену одредаба овог члана. У том циљу и у складу са важећим одредбама међународних инструмената, државе чланице посебно: одређују минималну старост за запослење, обезбеђују регулисање радног времена и услова рада и одређују одговарајуће казне или друге санкције како би се осигурала ефикасна примена одредаба овог члана. Природно, постоји систем контроле примене ове Конвенције, који је у надлежности Комитета за права детета.

Најзначајнији допринос у сузбијању дечијег рада дала је Међународна организација рада. У питању је специфична међународна организација и заузима јединствено место у систему међународних организација. Основана је 1919. године у оквиру Мировне конференције у Паризу са циљем да формулише и штити права радника.. Састав ове организације је специфичан јер се заснива на трипартитној основи што се огледа у равноправној заступљености послодаваца, радника и влада у свим органима ове организације. Њена делатност је усмерена на стварање услова за поштовање слобода и фундаменталних права људи, а забрана дечијег рада преставља једно од централних и најважнијих питања којим се ова организација бави, што се и види из тачке 4 преамбуле устава организације, која предвиђа заштиту деце, младих и жена. Међународни стандарди рада резултат су нормативне активности ове организације- међународних норми у конвенцијама и препорукама које је ова организација почела доносити још од првог заседања. Међународни стандарди рада представљају начела, норме или смернице о економским и социјалним правима, условима рада, социјалној сигурности и благостању на глобалном међународном/универзалном плану. Од оснивања до данас, под њеним окриљем, усвојен је велики број конвенција и препорука о акцији у глобалном сузбијању дечијег рада под слоганом Свет (будућност) без дечијег рада, у склопу тежњи и кампање МОР-а Пристојан рад за све.

Најзначајнији допринос елиминисању дечијег рада јесте у доношењу Конвенције број 138 о минималним годинама старости за заснивање радног односа, Конвенције број 182 о најгорим облицима дечијег рада и Препоруке број 190 о забрани и хитној акцији за укидање најгорих облика дечијег рада. Основни циљ Конвенције број 138 био је да обавезе државе које је ратификују, да створе и спроводе активну политику спречавања дечијег рада која би довела до његовог потпуног искорењивања, као и да јасно дефинишу границу у погледу минималних година за заснивање радног односа. Посебно је значајна веза завршетка обавезног школовања са минималним годинама за заснивање радног односа. Образовање је кључни елемент сваког напора да се елиминишу дечије ропство и радна експлоатација, јер нуди деци основу, знање и вештине потребне за стварање будућности. Право на образовање је пре свега право детета. Уз конвенцију број 138, 1973 године донета је Препорука број 146 о минималним годинама за запошљавање, која ближе уређује поједине делове Конвенције. Према члау 1. Конвенције број 182 о најгорим облицима дечијег рада “свака чланица која ратификује ову конвенцију хитно предузима непосредне и ефикасне мере ради осигурања забране и елиминсања најгорих облика искоришћавања дечијег рада”. Израз дете, у смислу члана 2. Конвенције број 182, односи се на све особе које нису навршиле 18 година живота. Усвојеним међународним документима установљавају се међународни радни стандарди, као минимални стандарди у односу на стандарде који се установљавају националним правом, што произлази из Устава МОП-а који наводи да “закон, одлука, обичај или споразум могу обезбеђивати повољније услове за раднике од оних предвиђених конвенцијом.” Надзор над применом међународних стандарда рада је од изузетној значаја за њихову стварну и ефикасну примену у националним оквирима. Према уставу МОП-а, надзор се заснива на две врсте процедура. Прва је тзв. извештајни поступак, а друга процедура је жалбени поступак.

Годинама јача утицај регионалних организација, преваходно Савета Европе и Европске уније на радноправном плану. Са аспекта заштите деце и малолетника, европски континент је у предности у односу на остатак света. Развој ових регионалних организација одвија се у два колосека, па се сходно тома развија и европско радноправно законодавство. Један је на нивоу Савета Европе, тзв. некомунитарно право, а други на нивоу Европске уније тзв. комунитарно право. Европска социјална повеља је једна од најважнијих докумената Савета Европе у области радних и социјалних права и самим тим документ којим се уређују радна и социјална права деце. Настала је као начин конкретнијег регулисања одређених области које је Европска повеља о људским правима превише опширно дефинисала. Њеним ревидирањем учињен је велики корак ка бољој заштити деце, првенствено због тога што у оригиналној повељи заштита деце није сматрана основним социјалним правом. За област дечијег рада најзначајнији је члан 7. који регулише и предвиђа право деце и омладине на заштиту. Значајан акт Европске уније, који за свој основни циљ има заштиту омладине у радном односу, представља Директива Савета 94/33. Директива на самом почетку “младе људе” дефинише као све особе млађе од 18 година живота, под “децом” подразумева све особе млађе од 15 година, док адолесценте одређује као особе које имају између 15 и 18 година живота. Такође, Директива врши и дефиницију “лаког рада” као сваког рада који не угрожава безбедност, здравље или развој детета, и који не угрожава њихово образовање или стицање стручне спреме. Оваква прецизна и јасна дефиниција значајна је из разлога што не оставља много места за тумачење или покушавање изигравања Директиве, па се на тај начин обезбеђује додатни ниво заштите малолетника. Према члану 4. Директиве свака држава чланица је дужна да примењује адекватне мере у борби против дечијег рада, док у члану 6. прописује обавезе послодаваца према својим малолетним радницима.

Прве одредбе о радним односима у Србији садржали су Грађански законик из 1844 године и Уредба о еснафима из 1847 године. Најважнији закон који се односи на малолетне раднике јесте Закон о радњама. Овај закон је прописивао забрану ноћног рада за жене и раднике млађе од 18 година, јер се таква врста рада сматрала веома опсаном како за жене, тако и за малолетнике. После Другог светског рата, у нашој земљи, наступио је период комунизма. Најрепрезентативнији пример овог времена био је Закон о удруженом раду из 1976 године, који је био на снази све до 1990 године. Уставом и Законом о раду, данас је зајемчена потпуна заштита поодице и деце и утврђени су методи борбе против радне експлоатације деце, тј. забране дечијег рада. У позитивном праву Републике Србије дечији рад је регулисан кроз неколико законских аката, међу којима треба поменути Устав Републике Србије, Закон о раду, Породични закон, Кривични законик Србије и Закон о основама система образовања и васпитања. Према законодавству Републике Србије није дозвољено запошљавање деце млађе од 15 година живота. Међутим, физички послови, просјачење, послови који задиру у криминалитет реалност су знатног броја ромске деце и то у најранијем узрасту. Иако не постоје прецизни подаци о томе, сматра се да је просјачење највидљивији и најчешћи облик злоупотребе дечијег рада. Република Србија је ратификовала све важне конвенције које се односе на забрану дечијег рада, дакле Конвенцију УН о правима детета, као и две конвенције МОП-а: Конвенцију број 138 о минималном узрасту за заснивање радног односа и Конвенцију број 182 о забрани најгорих облика дечијег рада. Њиховом ратификацијом Република Србија је преузела на себе обавезу да преузме све одговарајуће, тј. неопходне мере како би га забранила и укинула. Међутим, у пракси долази до проблема због неусклађености националног права и неусклађености националног права са међународним инструментима.

Предмет истраживања, наводи кандидаткиња, биће научно обрађен кроз следећу оквирну структуру излагања:

1. Увод
2. Појам, еволуција и фактори дечијег рада- кратак осврт
 - 2.1. Појам дечијег рада
 - 2.2. Еволуција дечијег рада
 - 2.3. Фактори дечијег рада
 - 2.3.1. Сиромаштво као фактор дечијег рада
 - 2.3.1.1. Незапосленост као индикатор сиромаштва
 - 2.3.1.2. Недостатак образовања као индикатор сиромаштва
 - 2.3.2. Дисфункционална породица као фактор дечијег рада
 - 2.3.2.1. Субјективни разлози
 - 2.3.2.2. Економски и социјални разлози
 - 2.3.3. Трговина људима као фактор дечијег рада
 - 2.3.3.1. Сексуална експлоатација и принудна проституција
 - 2.3.3.2. Принудно просјачење
 - 2.3.3.3. Принудни рад
 - 2.3.3.4. Принудно регрутовање деце
 - 2.4. Облици дечијег рада
 - 2.4.1. Опасан рад
 - 2.4.2. Рад у кући
 - 2.4.3. Рад на улици

2.4.4. Најгори облици дечијег рада

3. Уставноправне претпоставке забране дечијег рада

3.1. Људска права

3.2. Права детета

3.3. Права детета у компаративној уставности

3.3.1. Устав САД

3.3.2. Устав Француске

3.3.3. Устав Немачке

3.3.4. Устав Италије

3.3.5. Устав Шпаније

3.3.6. Устав Швајцарске

3.4. Забрана дечијег рада у универзалним међународним инструментима

3.5. Акти Уједињених нација

3.5.1. Декларација о правима детета из 1924 године

3.5.2. Универзална декларација о људским правима из 1948 године

3.5.3. Декларација о правима детета из 1959 године

3.5.4. Међународни пакт о грађанским и политичким правима из 1966 године

3.5.5. Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима из 1966 године

3.5.6. Конвенција о правима детета из 1989 године и пратећи протоколи

3.6. Акти Међународне организације рада

3.6.1. Конвенције Међународне организације рада

3.6.2. Конвенција број 5 из 1919 године о утврђивању минимума година за пријем деце на индустријске радове

3.6.3. Конвенција број 6 из 1919 године о ноћном раду младих особа у индустрији

3.6.4. Конвенција број 7 из 1920 године о минималним годинама живота за пријем деце на поморске послове

3.6.5. Конвенција број 10 из 1921 године о минималним годинама за пријем на послове у пољопривреди

3.6.6. Конвенција број 29 из 1930 године о принудном или обавезном раду

3.6.7. Конвенција број 33 из 1932 године о минималним годинама за рад у изван индустријским делатностима

3.6.8. Конвенција број 58 из 1936 године о утврђивању минимума година за пријем деце на поморске радове

3.6.9. Конвенција број 59 из 1937 године утврђивању минимума година за пријем деце на радове у индустријској делатности

3.6.10. Конвенција број 60 из 1937 године о минималним годинама за пријем деце на изван индустријске радове

3.6.11. Конвенција број 105 о укидању принудног рада из 1957 године

3.6.12. Конвенција број 123 из 1965 године о минималним годинама за рад у рудницима

3.6.13. Конвенција број 138 из 1973 године о минималним годинама за запошљавање

3.6.14. Конвенција број 182 о најгорим облицима дечијег рада из 1999 године

3.6.15. Декларација о основним принципима и правима на раду

3.6.15.1. Појам међународних радних стандарда

3.6.15.2. Настанак и еволуција међународних радних стандарда

3.6.15.3. Примена међународних радних стандарда у ефикасном сузбијању дечијег

рада

3.7. Забрана дечијег рада у регионалним међународним инструментима

3.7.1. Европска социјална повеља

3.7.2. Директива Савета 94/33

3.7.3. Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода из 1950 године

3.7.4. Пресуде Европског суда за људска права

4. Дечији рад у Србији

4.1. Радноправни положај малолетника и деце током 19 и 20. века

4.2. Радноправни положај деце и малолетника у позитивном праву Републике Србије

4.3. Примена у пракси домаћих прописа који се посредно или непосредно односе на забрану дечијег рада

4.3.1. Устав Републике Србије

4.3.2. Породични закон

4.3.3. Закон о раду

4.3.4. Закон о јавном реду и миру

4.3.5. Кривични законик

4.3.6. Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености

4.4. Препорука мера за сузбијање дечијег рада у Републици Србији

5. Закључак

6. Списак коришћене литературе и извора

Кандидаткиња затим излаже циљеве рада. Природа овог феномена зависи од великог броја фактора који су међусобно повезани. Међу њима се могу издвојити: сиромаштво, незапосленост, недостатак образовања, дисфункционалне породице, дискриминација, трговина децом и слично. Анализирајући факторе дечијег рада намеће се питање утврђивања процеса настанка, формирања и реализације забране дечијег рада.

Ослањајући се на универзалне и регионалне међународне инструменте у овој области, треба утврдити појам дечијег рада и треба одредити облике дечијег рада који се сматрају најгорим, а затим указати на потребу за њиховом хитном забраном и укидањем. Циљ истраживања јесте анализирање нормативне делатности Међународне организације рада у области заштите деце и малолетних радника.

Анализирајући нормативно законодавство Републике Србије треба утврдити какав је радноправни положај малолетника и деце у Србији.

На основу компаративне анализе прописа међународног карактера и нормативног законодавства у Републици Србији потребно је утврдити усклађеност, тј. неусклађеност позитивног права Републике Србије са међународним инструментима, што је од есенцијалног значаја за делотворно имплементирање међународних стандарда о забрани и укидању дечијег рада.

Научно објашњење забране дечијег рада, наводи кандидаткиња, биће засновано на одређеним хипотезама.

Међународна регулатива у области забране дечијег рада није у довољној мери допринела његовој потпуној елиминацији.

Сиромаштво, као један од фактора дечијег рада, негативно утиче на развој деце, умањујући им могућности за развијање пуних потенцијала, па самим тим позитивно утиче на појаву дечијег рада. Највећи фактори ризика дечијег рада присутни су у сиромашним земљама или земљама у кризи, било да се ради о политичким или економским приликама. Посебно су погођени најсиромашнији слојеви у њима, укључујући децу имиграната. децу која живе на улици, децу припадника мањинских и маргинализованих група, избеглица и расељених лица итд,...

Недостатак образовања такође представља један од параметара који утичу на заступљеност и развој дечијег рада. Образовање је кључни елемент сваког напора да се елиминишу дечије ропство и радна експлоатација, јер нуди деци основу, знање и вештине потребне за стварање будућности. Право на образовање је пре свега право детета.

Дисфункционалне породице представљају погодан тло за настанак најгорих облика дечијег рада. Најважнију улогу у васпитавању и одгајању деце има породица. Сам термин дисфункционално подразумева нешто што погрешно функционише или не функционише уопште.

Публицитет дат комерцијалној експлоатацији деце, посебно у проституцији и порнографији, представља резултат развоја дечијег рада. Данас су сви облици трговине децом

забрањени међународним правом. Према извештају Канцеларије Уједињених нација за дрогу и криминал, за 2014 годину, трговина децом у свету је у порасту и деца представљају трећину од свих забележених случајева трговине људима.

Лоша примена домаћих прописа у пракси, упркос постојању добре полазне основе за борбу против дечијег рада, није допринела његовом искорењивању. Током 2015 године у нашој земљи је евидентирано око 3000 економски експлоатисане деце. Велики проблем у овој области јесте што наше законодавство, још увек, не прецизира шта се подразумева под опасним пословима тј. “пословима који могу угрозити здравље, морал или образовање.”

Кандидаткиња даље наводи да ће с обзиром на сложеност проблематике о којој је реч приликом реализације постојећег циља истраживања бити коришћене одговарајуће научне методе. Основни методи који ће бити коришћени у раду су: историјски метод, компаративни метод, статистички метод, социолошки метод, метод правне јуриспруденције и дијалектичко-материјалистички методи.

Историјски метод ће помоћи да се објасни како друштвена прихватљивост дечијег рада тако и његова неприхватљивост.

Компаративни метод ће омогућити анализирање степена утицаја међународних инструмената универзалног и регионалног карактера о забрани дечијег рада на радноправни положај малолетника и деце и последице које је тај утицај произвео. Истовремено, компаративни метод ће омогућити да се одреди положај малолетника и деце у Републици Србији са аспекта међународних инструмената. Примена овог метода ће омогућити анализирање посебних права детета у уставу САД-а и појединих европских држава.

Статистички метод ће омогућити да се одреди радноправни положај малолетника и деце у пракси, тј. у којој мери их је утицај међународних прописа о забрани њиховог рада променио и приближио положају осталих запослених лица.

Социолошки метод ће помоћи да се утврди које друштвене појаве су биле од значаја за доношење бројних међународних инструмената о забрани дечијег рада.

Метод правне јуриспруденције ће омогућити теоријско објашњење појава које се изучавају.

С обзиром да је дечији рад појава која трпи утицај друштвено-економског окружења, закључци ће се изводити применом дијалектичко-материјалистичког метода.

3. Мера у којој образложење предмета, метода и циља уверљиво упућује да је предложена тема од значаја за развој науке

Из образложења предмета и циља истраживања је очито да постоје бројне теоријске дилеме и практични проблеми који се односе на забрану дечијег рада, па самим тим има и више разлога који говоре у прилог значаја теме за научно истраживање и за развој науке. Томе се додаје и чињеница да у нашем правном систему не постоји доста научних радова који се баве обрадом ове тематике. Кандидаткиња на врло одговоран начин приступа проучавању овог проблема, и при томе открива механизме за његово успешно решавање. Постоје бројни механизми који овој изузетно штетној појави могу да стану на пут, било да су они националног, било да су

међународног карактера, и то кандидаткиња у овом раду настоји да докаже. Кандидаткиња користи многе методе у свом раду како би на ефикасан начин проучила дате проблеме. Труди се кроз сам рад искаже сопствено схватање о могућим начинима за искорењивање ове штетне појаве.

У раду се излажу Конвенције и правни акти који су на револуционаран начин решили ова питања. Сама разноликост ових аката, и њихов све већи број указују на потребу да се овај проблем мора ставити под контролу у што је могуће краћем временском периоду. Овде је потребно испитати у којој мери могу неки међународни, а и акти националног карактера допринети решавању овог проблема. Може се закључити да оваква, свеобухватна анализа ове теме, представља оригиналну идеју, као и оригинални начин анализирања проблема.

4. Усклађеност дефиниције предмета истраживања, основних појмова, предложене хипотезе, извора података метода анализе са критеријумима науке уз поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације

У образложењу предложене теме докторске дисертације, кандидаткиња на јасан и недвосмислен начин дефинише предмет истраживања. Указано је на бројне теоријске и практичне проблеме који се појављују у вези са предметом истраживања, на основу чега су постављени и јасни циљеви истраживања. Затим су, на основу формулисаних циљева, одређене хипотезе, а које су све јасне, проверљиве и адекватне предмету истраживања. Приликом проверавања постављених хипотеза, а ради реализације формулисаних циљева истраживања, кандидаткиња ће користити адекватне методе и изворе података, пре свега бројну литературу, односно радове домаћих и страних аутора, затим судске одлуке Европског суда за људска права и акте разних међународних организација и органа. Може се закључити да је у питању један објективан, систематичан и доследан приступ предложеном предмету истраживања.

5. Компетентност ментора

Предложени ментор, Др Јелена Вучковић, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, запослена је на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу од 2009 године, а од 2014 године у звању доцента. Наставу изводи на предметима из уставноправне уже научне области и то:

- основне академске студије: Уставно право, Право локалне самоуправе;
- мастер академске студије: Медијско право, Изборно право.
- докторске академске студије: Уставно право- одабране теме.

Комисија издваја следеће одабране референце предложеног ментора, из уже научне области предложене теме докторске дисертације, који су публиковани у последњих десет година и који доказују компетентност ментора сходно члану 9. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу:

1. MILADINOVIĆ, Zoran, VARGA, Siniša, VUČKOVIĆ, Jelena. Улога органа државне управе у заштити интелектуалне својине. *Теме*, ISSN 0353-7919, 2013, год. 37, бр. 4, стр. [1813]-1832 – **M24**
2. DIMITRIJEVIĆ, Predrag M., VUČKOVIĆ, Jelena. Владавина права и агенцијски модел управе. *Теме*, ISSN 0353-7919, 2014, год. 38, бр. 4, стр. 1797-1816. - **M24**
3. MILADINOVIĆ, Zoran, VARGA, Siniša, VUČKOVIĆ, Jelena. Посебан управни поступак за признање патента. *Теме*, ISSN 0353-7919, 2011, год. 35, бр 4, стр. 1715-1733. **M24**
4. VUČKOVIĆ, Jelena. Ustavni položaj javnih agencija u Republici Srbiji. *Pravni život*, ISSN 0350-0500, 2014, knj. 569, br. 5/6, str. 45-62. – **M51**
5. DIMITRIJEVIĆ- VUČKOVIĆ, Jelena. Upravna zaštita podataka o ličnosti. *Pravni život*, ISSN 0350-0500, 2009, knj. 531, br. 11, str. 397-409. **M51**
6. DIMITRIJEVIĆ, Jelena. Upravni postupci u medijskom pravu : osnovna obeležja. *Pravni život*, ISSN 0350-0500, 2008, knj. 520, br. 10, str. 935-946. **M51**
7. VUČKOVIĆ, Jelena. Уставне гаранције и ограничења слободе медијских услуга. У: МИЋОВИЋ, Миодраг (ur.). *Услуге и одговорност : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 19. маја 2017. године]*. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, 2017, стр. 605-613. – **M31**
8. VUČKOVIĆ, Jelena. Реформа јавних агенција на путу ка услужној управи. У: МИЋОВИЋ, Миодраг (ur.). *Услуге и услужна правила : [Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 13. маја 2016. године, на Правном факултету у Крагујевцу.]*. Крагујевац: #Правни факултет, #Институт за правне и друштвене науке, 2016, стр. [701]-712. **M31**
9. VUČKOVIĆ, Jelena. Комуналне услуге. У: МИЋОВИЋ, Миодраг (ur.). *Услуге и заштита корисника : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 8. маја 2015. године, на Правном факултету у Крагујевцу]*. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2015, стр. [597]-610. **M31**

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Након увида у приложени пријаву и на основу чињеница и ставова изнетих у претходним тачкама Извештаја, Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова и кандидата и ментора за израду докторске дисертације доноси следеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Кандидаткиња Марија Вујовић испуњава све услове за пријаву теме докторске дисертације прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу и Статутом Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, с обзиром на то да је положила све испите и испунила све обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и да је објавила потребан број радова из научне области из које пријављује тему докторске дисертације.
2. Тема докторске дисертације коју је кандидаткиња предложила припада научној области изабраног студијског програма и научној области за коју је Правни факултет Универзитета у Крагујевцу матичан.
3. Предложена тема докторске дисертације је добро формулисана и образложена, од значаја је за развој науке и представља оригиналну идеју, па је из тих разлога подобна за обимнију научну обраду у форми докторске дисертације.
4. Предложени ментор, Др Јелена Вучковић, доцент Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, је бирана за уставноправну ужу научну област, којој припада предложена тема докторске дисертације, испуњава услове да буде ментор за вођење докторских дисертација у складу са стандардом 9 за акредитацију студијских програма докторских академских студија на високошколским установама, и не води више од 5 доктората истовремено.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова и кандидата и ментора за израду докторске дисертације упућује Наставно- научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за друштвено- хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу

ПРЕДЛОГ

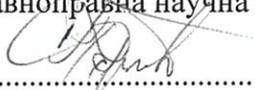
Да донесе одлуку којом се кандидаткињи Марији Вујовић одобрава израда докторске дисертације под називом “Уставноправне претпоставке забране дечијег рада.”

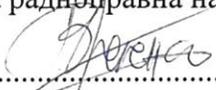
Комисија прихвата предлог кандидаткиње и за ментора предлаже Др Јелену Вучковић, доцента за уставноправну ужу научну област на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу.

Крагујевац, 26.02.2018 године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

.....
Др Драган Батавељић, редовни професор,
Правни факултет, Универзитет у Крагујевцу,
ужа уставноправна научна област

.....
Др Слободанка Перић, ванредни професор,
Правни факултет, Универзитет у Приштини
са привременим седиштем у К. Митровици,
ужа радноправна научна област

.....
Др Јелена Вучковић, доцент, Правни факултет,
Универзитет у Крагујевцу, ужа уставноправна
научна област